

DRŽAVNI ZAVOD ZA NORMIZACIJU I MJERITELJSTVO

1559

Na temelju članka 23. stavka 3. Zakona o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (»Narodne novine« br. 12/01), ministar poljoprivrede i šumarstva, uz suglasnost ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo, donosi

PRAVILNIK

O SUSTAVU OCJENJIVANJA SUKLADNOSTI U EKOLOŠKOJ PROIZVODNJI

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje sustav ocjenjivanja sukladnosti u ekološkoj proizvodnji, uvjeti kojima moraju udovoljiti nadzorne stanice, ovlaštene ispitni laboratoriji i pravne osobe za provedbu postupka potvrđivanja, postupak ovlašćivanja nadzornih stanica, laboratorija i pravnih osoba za provođenje postupka potvrđivanja, propisuju uvjeti za izdavanje potvrdnice te sadržaj i izgled potvrdnice, a u svrhu utvrđivanja sukladnosti ekoloških proizvoda, procesa i usluga sa temeljnim zahtjevima u ekološkoj proizvodnji.

Članak 2.

Sustav ocjenjiva sukladnosti proizvoda, procesa i usluga u ekološkoj proizvodnji temelji se na načelima stručnosti, objektivnosti, neutralnosti i nezavisnosti svih sudionika sustava.

II. SUSTAV OCJENJIVANJA SUKLADNOSTI U EKOLOŠKOJ PROIZVODNJI

Članak 3.

Sustav ocjenjivanja sukladnosti proizvoda, procesa i usluga u ekološkoj proizvodnji obuhvaća postupak ovlašćivanja nadzornih stanica, ispitnih laboratorija i pravnih osoba za provedbu postupka ovlašćivanja, izdavanje potvrdnice o sukladnosti te nadzor nad provedbom sustava ocjenjivanja sukladnosti u ekološkoj proizvodnji.

Članak 4.

Kao ekološki proizvod, proces ili usluga može biti označen i deklariran samo onaj proizvod, proces i usluga za koje je pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja izdala potvrđnicu.

Pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja izdaje potvrđnicu samo nakon provedenog postupka ocjene proizvoda, procesa i usluge, a na temelju zapisnika o provedenom stručnom nadzoru i ispitivanja provedenih od strane ovlašćenih nadzornih stanica i ovlašćenih ispitnih laboratorija, a za uvezene proizvode na temelju priznate potvrdnice izdane u zemlji iz koje je proizvod uvezen odnosno u kojoj je proizvod proizveden.

Priznavanje potvrdnice izdane u inozemstvu provodi ministar na prijedlog Povjerenstva za ekološku proizvodnju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Uvjeti za ovlašćivanje pravnih osoba

1. Nadzorna stanica

Članak 6.

Ovlaštena nadzorna stanica mora udovoljiti uvjete hrvatske norme HRN EN 45004 – Opći kriteriji za rad različitih vrsta ustanova koje provode nadzor, posebno sljedeće uvjete:

1. da je pravna osoba, ili da je u sastavu pravne osobe,
2. ako je dio pravne osobe koja obavlja i druge djelatnosti osim nadzora, da bude prepoznatljiva unutar nje,
3. da ima dokumentaciju koja opisuje njezinu djelatnost i tehničko područje za koje je mjerodavna i uvjete po kojima posluje,
4. da ima točno određen program i opseg nadzora,
5. da ima osiguranu, neovisnost, nepristranost u provođenju nadzora,
6. da je osoblje oslobođeno od svih trgovačkih, financijskih i drugih pritisaka koji bi mogli utjecati na njihove odluke, da su utvrđene mjere da osobe ili organizacije izvan nadzorne ustanove ne mogu utjecati na rezultate provedenih nadzora,
7. da raspolaže odgovarajućim prostorom i opremom potrebnom za provođenje nadzora u ekološkoj proizvodnji,
8. da je neovisna u mjeri koja se zahtijeva s obzirom na uvjete u kojima obavlja svoje usluge,
9. da je osigurana povjerljivost obavijesti dobivenih tijekom obavljanja stručnog nadzora. Vlasnička prava moraju biti zaštićena,
10. da ima dostatan broj stalnih zaposlenika, s opsegom stručnosti dostatnim za izvođenje redovnih dužnosti,
11. da osoblje odgovorno za nadzor u ekološkoj proizvodnji ima odgovarajuću stručnu spremu (završen dodiplomski studij agronomskog, veterinarskog, šumarskog, tekstilnog, biotehnološkog, tehnološkog ili medicinskog usmjerenja), izobrazbu, iskustvo i zadovoljavajuće poznavanja zahtjeva u ekološkoj proizvodnji,
12. da ima uspostavljen dokumentiran sustav izobrazbe u ekološkoj proizvodnji,
13. da ima zapise o akademskim i drugim diplomama i izobrazbi i iskustvu svakog zaposlenog,
14. da ima na raspolaganju prikladne uređaje i opremu koji omogućuju izvođenje svih djelatnosti povezanih s nadzorom u ekološkoj proizvodnji,
15. ako je to potrebno da u svrhu postizanja kakvoće usluga nadzora ima utvrđene postupke za odabir sposobnih dobavljača, izdavanje odgovarajućih narudžbenica te nadzor nad primijenjenim sirovinama u ekološkoj proizvodnji,
16. da upotrebljava metode i postupke utvrđene u zahtjevima prema kojima se mora određivati sukladnost (upute za planiranje nadzora, normno uzorkovanje, tehnike nadzora),
17. da postupci koje primjenjuje, a koji nisu normirani, budu primjereni i potpuno dokumentirani,
18. da ima ustrojstvo koje joj omogućuje održavanja sposobnosti da izvodi svoje stručne zadatke na zadovoljavajući način,
19. da usluge ispitivanja i potvrđivanja ako ih pruža imaju jasan odnos prema djelatnosti nadzora,
20. da ima tehničkog voditelja s jasno određenim ovlastima i odgovornostima za osiguravanje kakvoće u ekološkoj proizvodnji unutar nadzorne stanice, koji mora biti osposobljen i iskusan za vođenje nadzorne stanice i koji preuzima potpunu odgovornost za provođenje stručnog nadzora u ekološkoj proizvodnji, te osobu koja ga u slučaju njegove odsutnosti zamjenjuje,
21. da je tehnički voditelj u stalnom radnom odnosu,
22. da na djelotvoran način upotrebljava sustav kakvoće prilagođen vrsti i području i

obimu obavljenih radova. Sustav kakvoće mora biti potpuno dokumentiran priručnikom za kakvoću,

23. da ima sustav vođenja sveukupne dokumentacije o svojoj djelatnosti.

2. *Ovlašteni ispitni laboratorij*

Članak 7.

Ovlašteni ispitni laboratorij je pravna osoba, ili posebna organizacijska cjelina unutar pravne osobe, ovlaštena od strane ministra za ispitivanja proizvoda, procesa i usluga u ekološkoj proizvodnji.

Ovlašteni ispitni laboratorij mora udovoljiti uvjetima hrvatske norme HRN EN ISO/IEC 17025 – Opći zahtjevi za osposobljenost ispitnih i mjeriteljskih laboratorija, posebno sljedeće uvjete:

1. da je pravna osoba, a ako je dio veće organizacije a želi biti priznat kao laboratorij treće strane, onda mora moći dokazati da je nepristran i da njegovo osoblje ne ovisi ni o kakvim poslovnim, finansijskim i drugim pritiscima koji mogu utjecati na njihovu tehničku prosudbu. Laboratorij za ispitivanje sa svojstvom treće strane ne smije biti uključen ni u kakve djelatnosti koje mogu ugroziti povjerenje u njegovu neovisnost i nepristranost a u vezi s njegovim ispitivanjima,

2. da ima ustroj koji osigurava da njegova uprava i osoblje budu neovisni o svim poslovnim, finansijskim i drugim pritiscima koji mogu štetno utjecati na kakvoću njihova rada,

3. da ima utvrđene postupke zaštite povjerljivih podataka i vlasničkih prava svojih korisnika, uključujući postupke za zaštitu podataka koji se elektronički pohranjuju i prenose,

4. da ima utvrđenu odgovornost, ovlaštenje i međusobne odnose svih osoba koje vode poslove, provode ili provjeravaju posao koji utječe na kakvoću ispitivanja,

5. da je jedan član osoblja imenovan kao voditelj odjela za kakvoću rada laboratorija,

6. da provodi sustav kakvoće rada laboratorija sukladno uvjetima iz norme,

7. da ima uspostavljen postupak za ocjenu zahtjeva, ponuda i ugovora,

8. da zahtjevi, uključujući metode koje treba upotrebljavati, budu na odgovarajući način definirani i razumljivi,

9. da raspolaže odgovarajućim stručnim kadrom, prostorom i opremom sukladno ispitivanima za koja traži ovlaštenje,

10. da ima program izobrazbe kadrova sukladno ciljevima vlastitog razvitka,

11. da primjenjuje odgovarajuće metode i postupke za sva ispitivanja u području svog djelovanja, što uključuje uzorkovanje, rukovanje, prijevoz, skladištenje i pripremu uzorka. Preporučuju se metode koje su objavljene u međunarodnim, regionalnim i nacionalnim normama. Laboratorij mora osigurati uporabu najnovijih izdanja norma koje su na snazi,

12. da su nenormirane metode ispitivanja na odgovarajući način vrednovane,

13. da je odstupanje od metoda ispitivanja dokumentirano, tehnički opravdano te ako je na njega pristao i prihvatio ga korisnik,

14. da su svi mjerni instrumenti i uređaji umjereni ili ovjereni u skladu s propisima,

15. da ima upute za uporabu sve bitne opreme i za rad s tom opremom,

16. da raspolaže svom opremom za uzorkovanje, mjerenje i ispitivanje,

17. da je oprema takve kvalitete i stanja da s njom može postići odgovajuća točnost,

18. da se rezultati ispitivanja prikazuju točno, jasno, nedvosmisleno i objektivno,

19. da ispitni izvještaji sadrže najmanje podatke: naslov (npr. »Ispitni izvještaj«), naziv i adresu laboratorija i mjesto u kojem su provedena ispitivanja, jedinstvenu oznaku i na svakoj

stranici oznaku kako bi se osiguralo da se stranica prepoznaje kao dio ispitnog izvještaja, naziv i adresu korisnika, oznaku upotrijebljene metode, opis i stanje uzorka i njegovu oznaku, datum prijama uzorka, oznaku plana uzorkovanja i postupaka koje upotrebljava laboratorij, rezultate ispitivanja, po potrebi s mjernim jedinicama, imena, funkcije i potpise ili istovrijednu identifikaciju osobe ili osoba koje su sastavila ispitni izvještaj,

20. da ispitni izvještaji, kada je to potrebno, sadrže i druge podatke, npr. u skladnosti, o uzorkovanju, odstupanju od metode itd.,

21. da su mišljenja i tumačenja dokumentirana, (npr. o skladnosti).

3. Pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja

Članak 8.

Pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja je pravna osoba ovlaštena od ministra za provođenje postupka potvrđivanja skladnosti proizvoda, procesa i usluga u ekološkoj proizvodnji.

Postupak potvrđivanja skladnosti temelji se na zapisnicima o obavljenom stručnom nadzoru nadzornih stanica i pripadajuće dokumentacije ispitnih laboratorija.

Članak 9.

Pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja mora udovoljiti uvjetima hrvatske norme HRN EN 45011 – Opći zahtjevi za ustanove koje provode potvrđivanje proizvoda, posebno sljedeće uvjete:

1. da je pravna osoba,
2. da je nepristrana u radu,
3. da ima prava i odgovornosti koje su važne za njezine djelatnosti potvrđivanja,
4. da ima prikladne mjere za uređenje pravnih odgovornosti koje proistječu iz njezinih radnji i/ili djelatnosti,
5. da ima financijsku stabilnost i izvore potrebne za vođenje sustava potvrđivanja,
6. da ima stalno zaposleno dovoljno osoba koje imaju potrebnu naobrazbu, i stručno znanje i iskustvo za izvođenje zadataka potvrđivanja povezanih s vrstom i opsegom rada, pod odgovornošću nadređenog službenika,
7. da ima sustav kakvoće koji pruže povjerenje u sustava vođenja sustava potvrđivanja,
8. da ima posluje i provodi postupke koji razlikuju potvrđivanje od svih drugih djelatnosti kojima se bavi,
9. da je zajedno sa svojim zaposlenicima slobodna od svih trgovačkih, financijskih i drugih pritisaka koji bi mogli utjecati na rezultate procesa potvrđivanja,
10. da ima formalna pravila i strukturu za imenovanje i rad svih odbora uključenih u proces potvrđivanja; takvi odbori moraju biti slobodni od svih trgovačkih, financijskih i drugih pritisaka koji bi mogli utjecati na njezine odluke; ustroj u kojem su članovi izabrani tako da se postigne ravnoteža u kojoj ni jedan poseban interes ne prevladava,
11. da osigura da djelatnosti srodnih pravnih osoba ne utječu na povjerljivost, objektivnost ili nepristranost njezinih potvrda,
12. da ne isporučuje ili oblikuje proizvode iste vrste koji su kao oni koje potvrđuje,
13. da ne nudi niti daje savjete podnositeljima zahtjeva o metodama koje omogućuju rješavanje pitanja koja predstavljaju zapreku dobivanja tražene potvrđnice,
14. da ne pruža niti jednu drugu uslugu koja bi mogla ugroziti povjerljivost, objektivnost ili nepristranost njezina procesa potvrđivanja ili njezinih odluka o potvrđivanju,
15. da ima utvrđene postupke za rješavanje priziva, prigovora i sporova koji dolaze od dobavljača ili drugih strana, a tiču se postupanja s pitanjima potvrđivanja i drugih srodnih

pitanja i druge uvjete iz norme iz stavka 1. ovoga članka.

III. POSTUPAK OVLAŠĆIVANJA

Članak 11.

Postupak ovlašćivanja provodi Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva.

Ministar imenuje stalno povjerenstvo za provođenje postupka ovlašćivanja.

Članak 12.

Povjerenstvo koje provodi postupak ovlašćivanja može zatražiti i druge dokaze o ispunjavanju uvjeta odnosno osposobljenosti pravne osobe za zadatke za koje je zatraženo ovlašćenje.

Povjerenstvo također može izvršiti provjeru udovoljavanja propisanim uvjetima i kod same pravne osobe.

Članak 13.

Nakon provedenog obveznog stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom sukladno odredbama Pravilnika o provođenju stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom i izdanog zapisnika o obavljenom stručnom nadzoru, pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja izdaje potvrđnicu.

Članak 14.

Potvrđnica je isprava kojom ovlaštena pravna osoba za provođenje postupka potvrđivanja, potvrđuje da je ekološka proizvodnja, ekološki proizvod, proces ili usluga sukladna temeljnim zahtjevima za ekološku proizvodnju.

Članak 15.

Potvrđnica sadrži:

- naziv pravne osobe koja ju izdaje, broj rješenja o ovlašćivanju i njezin zaštićeni znak,
- jedinstveni broj potvrđnice,
- naziv proizvodne jedinice za ekološku proizvodnju i broj rješenja o upisu u upisnik,
- naziv proizvoda i količina za koju se izdaje,
- naziv propisa temeljem kojeg se izdaje,
- vremensko razdoblje za koje se izdaje i proizvodna godina,
- mjesto i datum izdavanja i
- pečat i potpis odgovorne osobe.

Izgled potvrđnice tiskan je uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Članak 16.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/01-01/126

Urbroj: 525-1-01-1

Zagreb, 17. listopada 2001.

Ministar

mr. sc. Božidar Pankreć, v. r.

Naziv pravne osobe, broj rješenja (UP/I) i njezin zaštićeni znak

POTVRDNICA

Jedinstveni broj

**Naziv proizvodne jedinice za ekološku proizvodnju i
broj rješenja o upisu u upisnik (UP/I)**

Ovime se potvrđuje da je

- (naziv proizvodne jedinice ili dijela proizvodne jedinice i broj rješenja o upisu u upisnik) proizveo sukladno
- Zakonu o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda sljedeće proizvode:

(naziv proizvoda i količina za koju se izdaje)

Potvrdinca se izdaje za razdoblje od _____ do _____ , a za proizvodnu godinu _____ .

MP

U _____, _____

Pečat i potpis odgovorne osobe